

ALFVÉN

SYMFONI NR 4 C-MOLL OP 39 ("FRÅN HAVSBANDET")
STOCKHOLMS FILHARMONISKA ORKESTER
GUNILLA AF MALMBORG, SOPRAN · SVEN ERIK VIKSTRÖM, TENOR
DIRIGENT NILS GREVILLIUS

HUGO ALFVÉN (1872—1960) var en fantasibegåvad naturdyrkare. Havet var för honom den mäktiga inspirationskällan. Enligt hans egen utsago tillkom hans bästa idéer under nattliga, stormiga seglatser i den stockholmska skärgården, och i synnerhet var de vilda höstarna hans mest produktiva diktartider. "Jag ville än en gång uppleva havsbandet, innan jag började skildra det i toner," skrev han i sin självbiografi om hösten 1918, då den fjärde symfonin, som betecknande nog givits namnet "Från havsbandet", började ta form.

Själv har tonsättaren lämnat följande förklaring till verket: "Symfonin berättar sagan om två människobarns kärlek. Den symboliska bak-

grunden utgöres av de yttersta skären, där hav och klippor kämpa med varandra i dystra stormnätter, i månsken och solglitter. Symfonin består av en enda sats, vari likväl fyra olika episoder kunna urskiljas. Den första av dessa skildrar i mörk och nattlig stämning ynglingens brännande, kvalfyllda åtrå, den andra den unga kvinnans drömmande längtan — denna är egentligen också en nattstämning, men vekare med månsken och böljespel. Den tredje episoden låter solen gå upp över kärlekslyckans första och sista dag, då två människor finna varandra och kärlekens högsta sällhet uppenbarar sig för dem. Den fjärde episoden — skakat av stormar — medför den tragiska upplösningen, lyckans förintelse."

Symfonin komponerades under månaderna november 1918 — mars 1919 och fick sitt uruppförande vid Musikaliska Akademiens årshögtid den 4 november 1919. Den rönt mycket snabbt internationell uppskattning och spelades vid ett flertal tillfällen med kompositören som dirigent.

Nils Grevillius' namn har länge förknippats med Alfvéns musik, som han ofta framfört under sina många gästspel utomlands — den fjärde symfonin ledde han i Paris redan 1920 och året därpå vid två konserter med Wiener Filharmonikerna. I den alfvénska självbiografen hedras Grevillius med orden, "en utomordentlig dirigent, den bästa tolkare av min musik som jag kunde önska, och därtill min käre vän".

HUGO ALFVÉN (1872—1960) was an imaginative nature lover. The sea was to him the best source of inspiration. "Once more I wished to experience the seaward skerries before I commenced to describe them in music," he wrote in his autobiography about the autumn of 1918 when the Fourth Symphony began to take shape. The composer has given the following explanation to his work:

"The symphony relates the saga about love between two human beings. The symbolical background is composed of the outer skerries, where

the sea and the rocks fight with each other during stormy nights, in moonlight and the glittering sun. The symphony is in one movement from which, however, four different episodes can be distinguished. The first of these tells of the young man's burning and agonising desire in a dark and nocturnal mood, the second the young woman's dreamy yearning — this is really also nocturnal but more tender with moonlight and a surging sea. The third episode lets the sun rise over the first and also the last day of their love-happiness when two human beings find each other and the highest bliss of love reveals itself to them. The

fourth episode, shaken by storms, involves the tragic dissolution, the annihilation of happiness."

The first performance of this symphony took place on November 4 1919 at the Royal Academy of Music in Stockholm. Nils Grevillius has for a long time been closely associated with the music of Alfvén which he has often conducted during his many tours abroad (twice with the Vienna Philharmonic). In his autobiography, Alfvén has remembered Nils Grevillius as follows: "an extraordinary conductor, the best interpreter of my music that I could wish, and, moreover, my dear friend".

NILS GREVILLIUS

(f. 1893) är en av Sveriges främsta dirigenter. Redan 1914 utnämndes han till andre dirigent för Stockholms Konsertförenings orkester. Sex år senare engagerades han av Théâtre des Champs-Élysées och fortsatte därefter sina studier utomlands under ledning av Arthur Nikisch. Han kom till Kungl. Teatern i Stockholm 1922 som kapellmästare och blev hovkapellmästare 1930. Nils Grevillius har medverkat vid ett mycket stort antal grammofoninspelningar och dirigerat nästan samtliga av Jussi Björlings insjungningar i Sverige. Med stor framgång har han gästdirigerat i utlandet och har då ofta haft svensk musik på programmet.

Inspelad i Stockholms Konserthus den 7 december 1962
i samarbete med Föreningen Hugo Alfvéns samfund
Ljudtekniker Bengt Runsten
Producent Frank Hedman
Omslaget efter en oljemålning av David Tägtström
i Leksands Konstsällskaps ägo

GUNILLA AF MALMBORG

är solist på Kungl. Teatern, där hon debuterade 1960. Hon har där framträtt i Lohengrin, Tannhäuser, Don Juan, Maskeradbalen och Figaros bröllop. Dessutom har hon sjungit opera i Norge och haft romansaftnar i ett flertal svenska städer.

SVEN ERIK VIKSTRÖM

debuterade på Kungl. Teatern år 1955 och har sedan dess hunnit med ett 50-tal operaroller, bl. a. ledande partier i Mozart-operor, Rigoletto och Mästersångarna. Han har sjungit i de nordiska grannländerna och även gäststat Covent Garden Operan och festspelen i Edinburgh tillsammans med den svenska operaensemblen.